

Kolejne posiedzenie delegacji ZSRR i USA

Delegacje USA i ZSRR odbyły w środę kolejne rozmowy w ramach rokowań dotyczących ograniczenia wyścigu zbrojeń strategicznych (SALT). Trwały one 3 i pół godziny. Delegacje spotkały się w ambasadzie amerykańskiej w Wiedniu.

Po posiedzeniu, które było najdłuższe z dotychczasowych nie ogłoszono komunikatu.

GWIAZDZIE WIELKOPOLSKI

POZNAN
CZWARTEK
6
MAJA
1971

Wydanie AB
Rok wyd. XXVII
Nr 106 (8459)
Cena 50 gr

Osiedle Młodych w Gdańsku

W 1957 roku z inicjatywy Związku Młodzieży Socjalistycznej rozpoczęto w Gdańsku budowę pierwszych bloków Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle Młodych”, które oddano do użytku w 1959 roku. Dziś w 26 blokach mieszka ponad 3 tys. osób. Gdańskie Osiedle Młodych, które nosi imię młodzieżowego działacza ZWM — Janka Krasickiego, należy do najpiękniejszych na Wybrzeżu. Jest ono całkowicie zagospodarowane, posiada zaplecze usługowo-handlowe, postarano się również o piękną architekturę zieleni. Na zdjęciu: panorama „Osiedla Młodych im. Janka Krasickiego”.

CAF — Ukietjewski

NRF nie skupuje dolarów • Zamknięcie giełd • Niepewność w innych państwach Możliwość drugiej rewaluacji marki zachodnioniemieckiej

Federalne Ministerstwo Gospodarki spowodowało zamknięcie w NRF wszystkich giełd walutowych. Jednocześnie ministerstwo zakomunikowało w środę, że samo zamknięcie giełd nie oznacza przesądzenia z góry jakichkolwiek posunięć w dziedzinie polityki walutowej.

Rzecznik ministerstwa oznajmił, iż chodzi o uzyskanie na czasie dla rozważenia sytuacji na forum rządu federalnego i Centralnej Rady Banku. Decyzja w sprawie zamknięcia giełd walutowych zapadła

w porozumieniu z Centralną Radą Banku.

Po raz ostatni rząd federalny na propozycję Banku Federalnego zamknął giełdy walutowe we wrześniu 1969 roku, na cztery dni przed wyborami do Bundestagu. Dzień później wprowadzono swobodny kurs wymienny marki NRF. 27 października została decyzja o rewaluacji marki o 9,3 proc., przy czym parytet dolara od tego dnia wynosił 3,66 marki a więc był o 8,5 proc. poniżej parytetu obowiązującego do tego czasu i wynoszącego 4,00 marki za dolar.

We Frankfurcie nad Menem zebrała się Centralna Rada „Niemieckiego Banku Federalnego”. Posiedzeniu przewodniczył prezes Banku Federalnego Karl Klasen. W obradach uczestniczył minister gospodarki NRF Karl Schiller.

Po posiedzeniu Centralnej Rady Banku Federalnego, zachodnioniemiecki minister gospodarki Karl Schiller oświadczył iż rząd zachodnioniemiecki podejmie jeszcze w tym tygodniu kroki w kierunku ustabilizowania waluty.

W związku z niejasną sytuacją i stanem niepewności na

Dokończenie na str. 2

Plenum KC RPK

W Bukareszcie rozpoczęło się wczoraj dwudniowe Plenum Komitetu Centralnego Rumuńskiej Partii Komunistycznej.

Tematem obrad Plenum jest projekt Narodowego Planu Gospodarczego SRR na lata 1971—1975.

Amnestia na Cejlonie

W Kolumbo podano oficjalnie, że w ciągu 4-dniowej amnestii poddało się wojskom rządowym na Cejlonie ok. 4 tys. rebeliantów. Amnestia obowiązywała do wtorku.

Rocznica lotu kosmicznego

W środę minęło dokładnie 10 lat od czasu wystartowania w kosmos pierwszego załogowego statku kosmicznego USA, 5 maja 1961 roku o godz. 14.34 czasu warszawskiego. Przyłaską Kennedy wystartowała rakietą nośna z kabiny „Pad 5-6”, na której pokładzie znajdował się Alan Shepard. Przebywał on w kosmosie 15 minut.

Alan Shepard, który — jak wiadomo — był również członkiem wy-

Aresztowano ponad 10 tys. osób

Antywojenne demonstracje w USA

W ciągu ostatnich dwóch dni policja w USA aresztowała ponad 10 tys. osób spośród uczestników demonstracji protestacyjnych przeciwko wojnie w Wietnamie. Aby utrudnić im udział w dalszych demonstracjach, są zwalniani z aresztu za kaucjami wynoszącymi od 250 do 750 dolarów. (PAP)

Lon Nol na czele rządu w Kambodży

Agencja Reutera, powołując się na źródła dobrze poinformowane w Phnom Penh, podała w środę rano, że został tam sformowany nowy rząd. Nastąpiło to z inicjatywą Lon Nola, po jego powrocie na stanowisko premiera. (PAP)

Jednodniowa wizyta W. Brandta w Londynie

Kancelarz NRF Willy Brandt przybył w środę po południu z jednodniową wizytą do Londynu, określaną jako wizyta „prywatna”. Dziennik „The Guardian”, który obchodził 150-lecie istnienia, zaprosił go do udziału w uroczystościach.

Brandt przeprowadził jednak rozmowy polityczne, w tym w czwartek rano z premierem brytyjskim Edwardem Heathem.

Rozmowy W. Rogersa z M. Riadem i M. Fauzim

Dzisiaj — wizyta u prezydenta ZRA

W środę rano zostały wznowione rozmowy polityczne pomiędzy amerykańskim sekretarzem stanu Williamem Rogersem a wicepremierem i ministrem spraw zagranicznych ZRA Mahmudem Riadem.

W spotkaniu uczestniczyli także m. in. podsekretarz stanu do spraw zagranicznych

Wręczenie nagród w konkursie miast

Wczoraj w siedzibie Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu wręczono nagrody przedstawicielom władz tych miast, które zdobyły tytuły „Mistrza gospodarności — 1970”. Spośród 409 uczestniczących w tym konkursie miast, tytuły te zdobyły: w grupie miast do 5 tys. mieszkańców — Brzozów (woj. rzeszowski), a w grupie miast od 5 do 10 tys. mieszkańców — Stary Sącz (woj. krakowski). (PAP)

prawy księżycowej „Apollo-14” za powiedział obecnie, że rezygnuje z dalszych lotów kosmicznych.

Próba zamachu w Somalii

Agencja Reutera podaje z Mogadyszu, że w środę poinformowano tam o nieudanej próbie obalenia obecnego rządu Demokratycznej

PAP RADIO INF. WYK. TELEFONEM
RADIO INF. WYK. TELEFONEM
RADIO INF. WYK. TELEFONEM
RADIO INF. WYK. TELEFONEM
RADIO INF. WYK. TELEFONEM
RADIO INF. WYK. TELEFONEM
RADIO INF. WYK. TELEFONEM
RADIO INF. WYK. TELEFONEM
RADIO INF. WYK. TELEFONEM
RADIO INF. WYK. TELEFONEM

Republiki Somalii — Najwyższej Rady Rewolucyjnej. Komunikat radiowy stwierdza, że głównymi organizatorami spisku byli dwaj członkowie Rady, wiceprezydent generał Mohamed Gulaid oraz sekretarz stanu do spraw robót publicznych generał Salad Kedie. Oba zostali aresztowani. Zatrzymano także inne osoby zarówno cywilne, jak i wojskowe.

Uroczystość w Sali Kolumnowej Rady Państwa

Odznaczenia dla byłych powstańców i kombatantów II wojny światowej

Wszyscy powstańcy śląscy awansowani

W 50 rocznicę wybuchu Trzeciego Powstania Śląskiego i w przeddzień 26 rocznicy zwycięstwa nad hitlerowskim faszyzmem — odbyła się 5 bm. w Warszawie, w Sali Kolumnowej Rady Państwa, uroczysta dekoracja odznaczeniami państwowymi kilkudziesięciu bojowników o narodowe i społeczne wyzwolenie: b. uczestników powstań śląskich i Powstania Wielkopolskiego, uczestników walk o polskość Śląska, Warmii i Mazur, kombatantów walk na wszystkich frontach II wojny światowej.

Na uroczystość przybyli członkowie najwyższych władz partyjnych i państwowych z Edwardem Gierkiem, Józefem Cyrankiewiczem i Piotrem Jaroszewiczem.

Zebranych wita Józef Cyrankiewicz.

Z rak przewodniczącego Rady Państwa akt nominacji na generała brygady otrzymuje płk Jerzy Ziętek, przewodniczący Prezydium WRN w Katowicach b. powstaniec śląski i oficer Ludowego Wojska Polskiego.

Rozpoczyna się moment dekoracji odznaczeniami nadanymi przez Radę Państwa na wniosek Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu i Związku Bojowników o Wolność i Demokrację.

(Listę odznaczonych zamieszczamy na str. 2).

Dekoracji dokonuje: Edward Gierek, Józef Cyrankiewicz, Piotr Jaroszewicz i Wojciech Jaruzelski.

Po wręczeniu odznaczeń Edward Gierek złożył odznaczo-

nym serdeczne gratulacje, życząc im dalszej owocnej pracy dla dobra Polskiej Ludowej. Jednocześnie za ich pośrednictwem przekazał najlepsze życzenia wszystkim bojownikom, którzy walczyli na frontach II wojny światowej.

W imieniu odznaczonych podziękował b. powstaniec śląski — Jan Kandora.

W 50 rocznicę Trzeciego Powstania Śląskiego — na wniosek Biura Politycznego KC PZPR i Prezydium Rządu — Rada Państwa przyznała wszystkim powstańcom śląskim stopnie podporuczników.

PAP

Spotkanie Sekretariatu KW PZPR z kombatantami II wojny światowej

Członkowie Sekretariatu KW PZPR w Poznaniu spotkali się 5 bm. z grupą b. żołnierzy różnych frontów II wojny światowej. Przybyłych powitał serdecznie I sekretarz KW — Jerzy Zasada.

Nawiązując do zbliżającej się 26 rocznicy zakończenia wojny i klęski hitlerowskiej armii, Jerzy Zasada mówił w ciepłych słowach o ofiarności, bohaterstwie i patriotycznym poście żołnierzy polskich. Ich żołnierski trud, przelana krew — nie poszły na marne. Ideale, o które walczyli, przybierają realny kształt w Polsce Ludowej. Wraz z całym krajem rozwija się Ziemia Wielkopolska; zbudowano kilkadziesiąt nowych fabryk — co zapewniło kilkadziesiąt tysięcy nowych miejsc pracy; rolnictwo wielkopolskie należy do przodujących w kraju. Duża w tym zasługa również i kombatantów. Od zara-

nia Polski Ludowej stanęli oni do odbudowy zniszczonych wojną zakładów pracy. Przed nią w pracy zawodowej i społecznej, wychowują młodzież w duchu patriotycznym. J. Zasada życzył kombatantom długich lat zdrowia i owocnej pracy.

Sekretarz ZBoWiD H. Sitarek złożył meldunek o stanie tej organizacji w Wielkopolsce. Zrzęsa ona ponad 33 tys. członków. Nawiązując do tego wystąpienia, b. żołnierz Powstania Wielkopolskiego, później obrońca Warszawy, a obecnie przewodniczący Zarządu Dzielnicowego ZBoWiD w poznańskiej dzielnicy Grunwald, M. Sychalski podzielił się doświadczeniami z pracy ideowo-politycznej wśród młodzieży. Zabrał głos również H. Rozmarynowska, sanitariuszka w Powstaniu Warszawskim. O swej drodze do „syna pułku” do szlifów oficerskich opowiedział kapitan lotnictwa H. Kowalski (Frank); górnik z Francji, żołnierz polskiej formacji wojskowej K. Ozór wspominał boje na ziemi francuskiej i walki z faszystowskimi bandami w Bieszczadach.

Spotkanie upłynęło w serdecznej atmosferze. Kombatanci zapewnili kierownictwo wielkopolskiej organizacji partyjnej o swej gotowości do dalszych prac dla dobra ojczyzny. (PAP)

Na zdjęciu: przemawia I sekretarz KW PZPR — J. Zasada podczas spotkania z kombatantami II wojny światowej.

Fot. — Kitzman

ROGODA

Zachmurzenie niewielkie i umiarkowane, miejscami przejściowo duże. Temperatura maksymalna od 10 st. na północy do 16 st. na zachodzie. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków zmiennej, przeważnie z północy.

Zadania w pracy terenowej • Obchody rocznicy Komisji Edukacji Narodowej

Posiedzenie Sekretariatu OK FJN

5 bm. odbyło się posiedzenie Sekretariatu Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu. Uczestniczyli w nim: członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Jan Szydłak, z-ca członka Biura Politycznego minister oświaty i szkolnictwa wyższego — prof. dr Henryk Jabłoński, członek Prezydium NK ZSL — Ludomir Stasiak.

Obradom przewodniczył członek Prezydium, sekretarz OK FJN Witold Jarosiński.

Sekretariat rozpatrzył i zatwierdził wytyczne w sprawie zadań gromadzkich i wiejskich komitetów FJN. Określają one zasadnicze kierunki pracy najniższych ogniw FJN na wsi w dziedzinie realizacji zadań wynikających z gro-

madzkich programów wyborczych, działalności propagandowo-politycznej, kształtowania socjalistycznych zasad współżycia.

W związku z przypadającą 15 października 1973 r. 200 rocznica powołania Komisji Edukacji Narodowej, pierwszej w Europie państwowej władzy oświatowej, Sekretariat OK FJN podjął uchwałę w sprawie zorganizowania w latach 1971—1973 obchodów tej rocznicy. Zatwierdzono też założenia programu oraz powołano komitet obchodów pod przewodnictwem H. Jabłońskiego.

Sekretariat przedyskutował wnioski dotyczące pracy propagandowo-wychowawczej i współdziałania komitetów Frontu z radami narodowymi.

PAP

W ChRL o wypowiedzi rzecznika rządu USA

Agencja Nowych Chin oraz dziennik „Zenminzhipao” zamieściły we wtorek komentarze atakujące wypowiedzi rzecznika Departamentu Stanu USA, Charlesa Braya, z 28 kwietnia br.

Szczególnie ostro atakuje się w oświadczeniu agencji Sinhua wypowiedź Braya, w której utrzymywał on, jakoby kwestia suwerenności Tajwanu i Wysp Peskadorskich była nie rozstrzygnięta.

Przypominając ostatnią wizję tę drużyny ping-pongistów amerykańskich w Pekinie, agencja Nowych Chin pisze, że stała się ona nowym przejawem przyjaźni między narodami chińskim i amerykańskim. Agencja Nowych Chin zaznacza, że korzystając z tej sytuacji administracja Nixona uczyniła szereg gestów zmierzających do poprawy stosunków z Chinami. W rzeczywistości — czytamy w oświadczeniu agencji Nowych Chin — administracja Nixona zmierza jedynie do zblizania kapitału politycznego i wyrwania się z izolacji, w jakiej się znalazła, zarówno w kraju jak i za granicą. (PAP)

Studenci z Brna gośćmi ZSP

Od kilku dni przebywa w Poznaniu delegacja Socjalistycznego Związku Młodzieży z Brna. Jest to grupa studencka przebywająca w naszym mieście na zaproszenie Rady Okręgowej Zrzeszenia Studentów Polskich. W skład delegacji wchodzi przedstawiciel Krajowej Rady Studenckiej Socjalistycznego Związku Młodzieży w Brnie, dziennikarz z Radia — Brno i „Młodej Fronty” oraz zespół jazzowy. Wizyta studentów z Brna jest wyrazem długoletnich i serdecznych kontaktów pomiędzy naszymi miastami. Goście czescy interesują się życiem miasta, nowym budownictwem, MTP oraz życiem studentów poznańskich.

Wizyta stała się zarazem okazją do zaprezentowania dorobku kultury Czechosłowacji poprzez m. in. zorganizowanie w klubach studenckich wystaw grafiki, fotografii i książki, a w kinie „Kosmos” wyświetlenie filmów. W ramach przedglądu kultury Czechosłowacji koncertuje w Poznaniu zespół dixielandowy.

Odbywająca się obecnie w Poznaniu Studencka Wiosna Kulturalna jest z kolei okazją do zaprezentowania gościom dorobku kulturalnego poznańskich studentów.

Na zakończenie wizyty przebiegała rozmowa na temat dalszej współpracy pomiędzy KVR SMM i ZSP. (na)

„Złoty Samowar” M i A już w Poznaniu

„Od wczoraj Poznań Samowar... Złoty ma od „MiA” — tak mniej więcej brzmiały słowa piosenki ułożonej przez autorów audycji „Muzyka i Aktualności” na cześć poznańskiego dworca, który w plebiscycie słuchaczy Polskiego Radia został jednogłośnie okrzyknięty najlepszą w kraju stacją kolejową.

Wczoraj odbyło się uroczyste wręczenie owego samowaru naczelnikowi stacji — Edwardowi Ilkowskiemu.

Na tę okazję zjechali na po-

znański stację liczni goście, przedstawiciele PR i TV z Warszawy z inicjatorką akcji — red. Zofią Wójtowicz, Ministerstwa Komunikacji, ZZZ i władz miejskich. Przybył też naczelnik zaprzyjaźnionej Stacji z Frankfurtu nad Odrą (NRD).

Początkowo zamierzano przekazać Poznaniowi srebrny samowar, ale „MiA” doszła do wniosku, że Poznaniowi należy się „Złoty Samowar”. Takie przekazano wczoraj kolejarzom.

W uznaniu za pracę, którą przyczyniła się m. in. do tego, że poznański dworzec tak bardzo wyróżnia się spośród innych, Minister Komunikacji przeznaczył dla członków załogi DOKP — Poznań nagrody pieniężne. Również Przedsiębiorstwo Pracowni Sztuk Plastycznych w Warszawie ufundowało kolejarzom nagrodę — statuetkę warszawskiej „Niki”.

Podczas wczorajszej uroczystości, rozłożono też nagrody dla słuchaczy biorących udział w plebiscycie „MiA”. Nagrodę przeznaczoną dla osób głoszących na Poznań otrzymali: Anna Czoł, ul. Powstańców Wielkopolskich 2 m 21 (odbiornik tranzystorowy „Dominika”) oraz Halina Tybulewska ze Szpitalu w woj. zielonogórskim (sakwojaż). Oprócz tego wśród wszystkich uczestników akcji rozłożono 6 nagród ufundowanych dworcem DOKP w Warszawie i 2 sakwojaże (nagrody ufundowała „Centrum” w Warszawie) oraz 6 nagród kolejowych w postaci darmowych biletów na przejazdy kolejowe.

Wierzymy, że poznańscy kolejarze nie spoczną na laurach i dokończą wszelkich starań, aby w przyszłości zdobyć następne samowary. (wn)

Badania nad guzem mózgu tematem międzynarodowego sympozjum

Z inicjatywy Stowarzyszenia Neuropatologów Polskich oraz Komisji Neurochemii Polskiego Towarzystwa Neurologicznego zorganizowano w Poznaniu międzynarodowe sympozjum na temat „Biochemia i histochemia guzów mózgu”.

Zagadnienie guzów mózgu jest częścią ogólnego zagadnienia choroby nowotworowej. Przyczyna ich powstawania jest niejasna. Prowadzone badania zmierzają do poznania jej istoty i przyczyn choroby. W tym celu wykorzystuje się różnorodne metody, w tym przede wszystkim badania laboratoryjne. W tym celu wykorzystuje się różnorodne metody, w tym przede wszystkim badania laboratoryjne.

W Chorzowie przy Osiedlu Tysiąclecia zainstalowano magazyn przenośny z powłoki impregnowanej. Znalazły tam schronienie materiały Przedsiębiorstwa Budowy Sieci Ciepłych szczególnie wrażliwe na warunki atmosferyczne. Magazyny tego typu spotykają się z coraz większym zainteresowaniem budowniczych. Produkuje się je w Częstochowie. CAF — Jakubowski

Lista odznaczonych uczestników walk o wolność narodową i społeczną

ORDER SZTANDARU PRACY I KLASY

Karol Brandys — uczestnik trzech powstań śląskich, Paweł Janek — uczestnik trzech powstań śląskich, dowódca baonu w III powstaniu, Szymon Koszyk — jeden z najbardziej zasłużonych bojowników o polskość Śląska Opolskiego, Teodor Kulik — dowódca podgrupy „Bohdan” w III Powsta-

niu Śląskim, uczestnik walki o górę św. Anny, Jan Szłapa — uczestnik trzech powstań śląskich, jeden ze zdobywców góry św. Anny, Jan Wygienda — uczestnik trzech powstań śląskich, oficer sztabów powstańczych.

ORDER SZTANDARU PRACY II KLASY

Bolesław Chojnacki — powstaniec wielkopolski, Franciszek Kawa — powstaniec śląski, Antoni Klejnot — powstaniec śląski, Franciszek Krucek — powstaniec śląski, Jan Kandra — powstaniec śląski, pik Jan Cieślak, zastępca dowódcy wojsk OPK d/s politycznych, partyzant AL, gen. brg. Kazimierz Stec — komendant Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych, pik Władysław Romanowski — z Warszawy, uczestnik Okręgu Wojskowego, gen. brg. Józef Kolasa — zastępca dowódcy Pomorskiego Okręgu Wojskowego, partyzant GL i AL.

KRZYŻ KOMANDORSKI Z GWIAZDĄ ORDERU ODRÓDZENIA POLSKI

Czesław Dubilas — uczestnik kampanii wrześniowej, dowódca GL w Okręgu Łódzkim.

KRZYŻ KOMANDORSKI ORDERU ODRÓDZENIA POLSKI

Alojzy Bastek — powstaniec śląski, działacz społeczny, Jan Chromy — uczestnik trzech powstań śląskich, działacz ZBoWiD, Maria Chrzanowska — bojowniczka ruchu oporu, żołnierz GL i AL, Jan Klich — działacz Związku Polaków w Niemczech, b. prezes Zw. Młodzieży Polskiej w Westfalii, Władysław Knosala — działaczka plebiscytowa na Warmii i Mazurach, Teofil Kokowski — działacz Związku Polaków w Niemczech, rolnik, Bogdan Kowalski — działacz Związku Polaków w Niemczech, pik Władysław Kucybała — d-ca jednostki WOP, członek GL i AL, Leon Kukulski — uczestnik powstań śląskich, członek ruchu oporu, Franciszek Krzyżowski — uczestnik trzech powstań śląskich, bojownik ruchu oporu, Paweł Ledwolorz — działacz Związku Polaków w Niemczech, Jan Podlesny — uczestnik trzech powstań śląskich, Teodor Tricer — uczestnik trzech powstań śląskich, działacz plebiscytowy, kontradm. Zygmunt Rudomino — zastępca dowódcy Marynarki Wojennej, uczestnik walk o Berlin, Paweł Rybczyk — powstaniec śląski, działacz społeczny, Maria Sarnowska — uczestniczka III Powstania Śląskiego, członek ruchu oporu, Franciszek Ryngwelski — bojownik o polskość Ziemi Bytowskiej, rolnik, Teofil Wrzyszczyk — uczestnik powstań śląskich i kampanii wrześniowej, Leon Wysocki — bojownik o polskość Ziemi Bytowskiej, Jan Grzebińsk — uczestnik trzech powstań śląskich, działacz społeczny, gen. brg. Jan Zieliński — z-a dowódca Śląskiego Okręgu Wojskowego.

ORDER KRZYŻA GRUNWALDU III KLASY

Gen. dyw. Jan Czajla — szef GZP WP, uczestnik walk partyzanckich w I bryg. AL, uczestnik walk pod Tobrukiem i o Berlin.

KRZYŻ OFICERSKI ORDERU ODRÓDZENIA POLSKI

Stefania Bator — działaczka plebiscytowa, uczestniczka trzech powstań śląskich, Albina Balasowa — działaczka Powstania Śląskiego, działaczka plebiscytowa, Kazimierz Fabiś — działacz ZHP i Zw. Młodzieży Polskiej w Niemczech, Adolf Henkel — uczestnik powstań śląskich, kampanii wrześniowej oraz walk pod Tobrukiem, Józef Janikowski — bojownik o polskość Ziemi Bytowskiej, rolnik, Antoni Jędrzejewski — uczestnik powstań śląskich, działacz plebiscytowy, A-

KRZYŻ KAWALERSKI ORDERU ODRÓDZENIA POLSKI

Kazimierz Andrzejewski — powstaniec wielkopolski, członek ruchu oporu, rolnik, Jan Ardziński — powstaniec śląski, robotnik, Franciszek Bacik — powstaniec wielkopolski, rolnik, Augustyn Boonigk — bojownik o polskość Warmii i Mazur, rolnik, Jerzy Antoni Dreyza — powstaniec wielkopolski, uczestnik powstania warszawskiego, Piotr Fediow — uczestnik ruchu oporu, rolnik, Apolonia Fojcik — uczestniczka III Powstania Śląskiego, działaczka plebiscytowa, Halina Glowacka — uczestniczka ruchu oporu, robotniczka, Witold Górski — żołnierz I dywizji im. T. Kościuszki, uczestnik walk o Lenino do Berlina, rolnik, Jan Grabowski — powstaniec wielkopolski, działacz ruchu robotniczego, Jan Idczak — powstaniec wielkopolski, kolejarz, Stanisław Jackowski — powstaniec wielkopolski, działacz ruchu robotniczego, rolnik Bohdan Jankowski — żołnierz I armii WP, Roman Jaskólski — działacz Związku Polaków w Niemczech, Anna Kamińska — działaczka Związku Polaków w Niemczech, członek ruchu oporu, Jan Kasiński — żołnierz I armii WP, rolnik, Paweł Karczykowski — działacz Związku Polaków w Niemczech, rolnik, Henryk Kasprzyk — uczestnik walk partyzanckich, rolnik, Agaton Kłósowski — działacz polonijny w Niemczech, rolnik, Zofia Kubiszewicz — uczestniczka walk partyzanckich BCH, rolniczka, Bogumiła Kucharczyk — łączniczka GL i AL, Stefan Kucmierz — działacz KPP, bojownik GL, Jan Kulakowski — powstaniec śląski, rolnik, Piotr Leszczyński — członek ruchu oporu, Teresa Lilienthal — działaczka Związku Polaków w Niemczech, Stanisław Manna — działacz KPP, uczestnik ruchu oporu, Stanisław Murzyn — działacz polonijny i ZHP w Niemczech, Paweł Palmowski — bojownik o polskość Warmii i Mazur, działacz Związku Polaków w Niemczech, rolnik, Kazimierz Perkowski — powstaniec śląski, rolnik, Karol Pika — uczestnik ruchu oporu, rolnik, Henryk Pirek — uczestnik walk partyzanckich GL i AL, Władysław Rataj — działaczka Związku Polaków w Niemczech, rolniczka, Tadeusz Sprusiński — żołnierz grupy spadochronowo-dywerysyjnej „Wista”, LWP, działający na zachód od Berlina, Józef Strzelczyk — powstaniec wielkopolski, żołnierz kampanii wrześniowej, Sylwester Szlanga — powstaniec wielkopolski, rolnik, Józef Szablowski — członek ruchu oporu w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu, Stanisław Wasik — podoficer AL, żołnierz II armii WP, rolnik, Ignacy Wegner — uczestnik Powstania Wielkopolskiego, Witold Zalewski — powstaniec śląski, rolnik, Kazimierz Zaluski — powstaniec wielkopolski, żołnierz LWP, Antoni Zieliński — powstaniec wielkopolski, rolnik, Władysław Zietara — żołnierz BCH, rolnik, Brunon Zibkowski — działacz Związku Polaków w Niemczech, rolnik.

SREBRNY KRZYŻ ORDERU VIRTUTI MILITARI

Alfons Szumiński — uczestnik ruchu oporu w okresie II wojny światowej, członek AK, rolnik, Stanisław Baran — uczestnik ruchu oporu, uczestnik walk partyzanckich w Puszczy Kampinoskiej, (PAP)

Hirohito w Europie?

W połowie kwietnia brytyjski dziennik „The Guardian” poświęcił 6 stron aktualnej powieści Japonii na arenie politycznej i gospodarczej. Pośród szeregu publikacji, znalazł się także artykuł dotyczący japońskiego dworu cesarskiego. „Guardian” przypomina, iż obecny cesarz Japonii jest 124 ze swej dynastii; dzieje monarchii japońskiej zina w mrokach historii uoszczelniane są wszelkie mity i jej powstanie sięga aż roku 660 przed naszą erą.

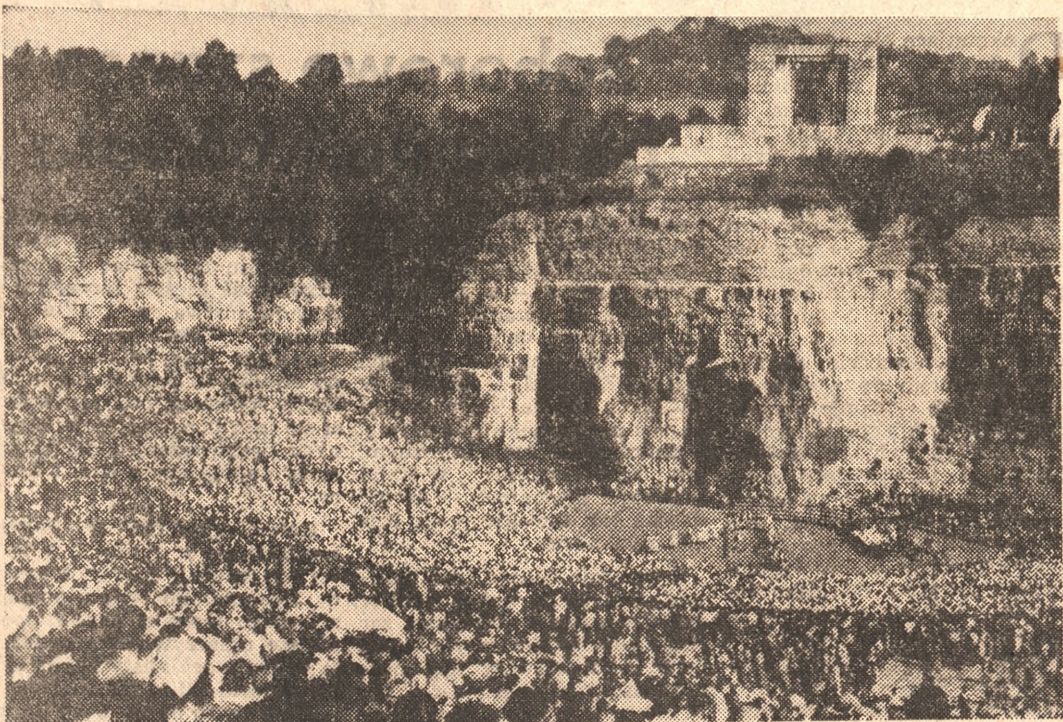
Fakt pozostaje faktem, że dopiero w roku 1946 nastąpiło formalne „wyrzucenie się boskości” przez cesarza, a ostatnie świętowanie na pół religijne uświetniono jakimś oficjalnym uroczystością w latach II wojny światowej, cesarz.

Postać aktualnego monarchy wydaje się być dość kontrowersyjną; z jednej strony stanowił on podporę reżimu wojskowego — faszystowskiego, który pchnął Kraj Kwitnacej Wiśni do walki przeciwko aliantom; z drugiej — to jego głos przesłuchiwał przerwaną przez Japończyków działalność wojennych w sierpniu roku 1945.

Od lat zajmujący się pracą naukową (Hirohito jest wybitnym specjalistą z zakresu biologii morskiej) określany obecnie mianem pacyfisty, aktualny cesarz Japonii podzielił decyzyjne złozenia w początku nazistowskiej oficjalnej wizyty w Wielkiej Brytanii. Podróż monarchów wprawdzie nie sa niczym szczególnym, jednak w przypadku Hirohito jest to rewaluacja: w ciągu 2.000 lat rządów panujących cesarzy japońskich nie opuścił macierzystych wysp. Czynił zapowiedź, iż władza monarchy ma być jedyną, jescze — przejawów unowocześniania się Japonii? (WP)

Dziś i jutro serwis informacyjny obracał Jerzy Walasek

1 GŁOS WIELKOPÓLSKI AB 6 V 1971 Nr 106 (8459)

| tr. 261, z1 25. | |

Farmacja profesja niedoceniana

W czasie, gdy rynek pracy pewnych specjalności uniwersyteckich bardzo się skurczył i o miejsce pracy dla nich już ogromnie trudno (np. psychologia, archeologia śródziemnomorska) warto zwrócić uwagę na niedocenianą przez kandydatów na wyższe studia farmację. Zapotrzebowanie na farmaceutów jest bowiem wielkie. Tymczasem zaś w ub. roku na 120 miejsc poznańskiej Akademii Medycznej zgłosiło się 110 kandydatów, spośród których przyjęto 60.

Półowa miejsc pozostała wolna! Potem ściągnięto wprawdzie jeszcze trochę ludzi z innych wydziałów, gdzie nie zostali przyjęci, a egzamin wstępny zdali. Ale obrazuje to dobitnie sytuację. Na farmację dostają się częściowo ludzie przypadkowi, podczas gdy na innych kierunkach — nie dostawiając się — marnują szansę zdobycia wyższego wykształcenia i talentowni. A przecież farmacja daje tyle szans życiowych. I jest kierunkiem ciekawym i przyszłościowym.

W tajniki tego zawodu wprowadza mnie doc. dr Bohdan Drożdż, jeden z naukowców Wydziału Farmaceutycznego AM. Studia wyższe z reguły stanowią dopiero podstawę wyjściową dalszego kształcenia się, podstawę kariery zawodowej. Czy ktoś znajdzie zaдовоłenie w pracy, czy zrobi karierę, zależy to już głównie od tego, jak potrafi wykorzystać zdobytą szansę. Otóż studia farmaceutyczne, zdaniem doc. Drożdża, dają dobrą pozycję wyjściową. Przed absolwentami farmacji otwierają się bowiem szerokie możliwości pracy, zgodnej z osobistymi dyspozycjami i zamiłowaniami.

Na ogół widzi się to tak: farmacja to znaczy apteka — lada — sprzedawca; nie widzi się zaś tego, że sam akt wydania leku to końcowa faza długiej pracy. Oczywiście, apteka jest podstawowym miejscem pracy farmaceuty. Mniej więcej 55 procent studentów otrzymuje kierunek studiów apteczny. Apteki to na razie wrak bez dna, ciągle potrzebujący ludzi. I tak będzie jeszcze długo. Społeczeństwo nasze starzeje się, służba zdrowia wykrywa coraz lepiej choroby, a to znaczy, że wzrasta liczba leków, które trzeba wydać, przygotować. Trzeba więc wzmacniać

szkolenie kierowników aptek, pracowników punktów aptecznych, także tego, najbardziej kwalifikowanego, personelu przygotowującego leki, wreszcie kontrolujących leków.

Farmacja jest zawodem kołobieżnym. I właśnie 2-letnia praca w aptece daje dobrą szansę ułożenia sobie obowiązków domowych.

Ala czym właściwie jest farmacja? Na uczelni jest kierunkiem studiów, którego głównym zadaniem jest wykształcenie fachowców, wszechstronnie obeznanych z zagadnieniami lekowymi, tzn. z ich produkcją, działaniem i oceną w stosunku do człowieka. Należy tu pamiętać, że granica pomiędzy lekiem a pożywką, czy trucizną, jest często płynna.

ZANIM WYBIERZESZ ZAWÓD

na i niewyraźna (np. cukier — trucizna, lek czy pożywność? Zależy od dawki i od tego, kto go spożywa, zdrowy człowiek czy np. chory na cukrzycę). Stąd farmaceuta musi uzyskać duży zasób wiadomości o toksykologii (trucizny), do bromatologii (nauka o żywności), musi mieć też mnóstwo wiadomości o dziedzinie różnego rodzaju analizy (mówi się, że powinien się nazywać analitykiem biologiczno-chemicznym). Musi posiadać podstawowe wiadomości z pogranicza chemii, biologii i medycyny. Ma mu to ułatwić współpracę i znalezienie wspólnego języka z chemikami, biologami, rolnikami i medykami.

Po 3 latach studiów wspólnych dla wszystkich następuje 2-letnia specjalizacja na kierunkach: apteczny (przygotowanie do pracy w aptekach otwartych i szpitalnych), analizy klinicznej (praca w laboratoriach szpitalnych), analizy farmaceutycznej (stacje sanepid, przemysłowa służba zdrowia), technologicznego (przemysł farmaceutyczny), zielarskiego (prze myślni zielarski).

O tym, kto na jaki kierunek się dostanie decyduje chęć, wyniki w nauce oraz... pleć. Tak, tak, mężczyźni mają dużo większe szanse pracy w przemyśle, czego, niestety, sami nie doceniają, albowiem tylko 10 procent studiujących farmację, to przedstawiciele płci brzydkiej. W ogóle już podczas przyjęcia na studia są oni preferowani. Niechże więc ko rzystają z tych możliwości. Trze

ba zaś pamiętać, że dobry farmaceuta w przemyśle pociąga innych farmaceutów. W ten sposób przelamuje się pewną tendencję przemysłu do zatrudniania chemików na stanowiska, które w sposób oczywisty powinny być zajęte przez farmaceutów.

Gdzie więc farmaceuta znajdzie zajęcie? Zdecydowana większość w aptekach (na prowincji dodatki do pensji). Inni zaś w stacjach sanepid (głównie przy kontroli żywności), w stacjach krwiodawstwa (przy „produkcji” tego najcenniejszego leku, jakim jest krew ludzka i preparatów z niej otrzymanych), dalej w przemyśle farmaceutycznym i zielarskim. Tu warto zwrócić uwagę, że jeśli można u nas mówić o cudach gospodarczych w pewnych dziedzinach, to na pewno dotyczy to przemysłu farmaceutycznego, który powstał niemal z niczego. Dziś to poważna gałąź gospodarki, zarabiająca bardzo korzystnie dewizy. Ale jest tam jeszcze dużo do zrobienia. Zwiększa w nadawaniu lekom właściwych kształtów (tabletki, czopki itp.), w odpowiednim ich pakowaniu. Tym nas bije przemysł zachodu, nie jakości.

Postępująca chemizacja naszego życia stwarza nowe możliwości dla farmaceutów. Ochrona toksykologiczna człowieka pracującego w przemyśle będzie musiała być im powierzana. Podobnie z ochroną zdrowia ludzi zajmujących się środkami ochrony roślin. No i medycyna. Współczesny lekarz opiera się w swej pracy coraz więcej na różnych analizach. Stąd wprowadzona właśnie specjalizacja farmaceutyczna — analiza kliniczna.

Jednym słowem dobrze przygotowany student farmacji, zdolny i pracowity, nie ma większych trudności z wyborem odpowiedniego zawodu, zgodnego z zamiłowaniami. Zwiększa, gdy jest mężczyzną, co warto jeszcze raz podkreślić. Przeprowadzana obecnie reforma studiów farmaceutycznych zmierza właśnie do tego, by sprostać temu zapotrzebowaniu społecznemu. W sensie lepszego przygotowania ludzi dla przemysłu, do pracy w laboratoriach klinicznych. Oraz lepszego przygotowania personelu aptek.

MIECZYSLAW SKĄPSKI

P. S. Blizszych informacji nt. studiów farmaceutycznych można zasięgnąć w Dziekanacie Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej, Poznań, ul. Fredry 10.

Dokonując się od czasu II Soboru Watykańskiego przemiany w Kościele rzymskokatolickim dotyczą, jak wiadomo, z jednej strony jego spraw wewnętrznych — struktur, systemu rządzenia, teologii, liturgii itd. Ich znaczenie dla Kościoła i katolików jest oczywiste. Chociaż — powtórzmy — są to jego wewnętrzne sprawy, nie pozostają one bez wpływu na drugą — istotniejszą stronę posoborowych reform, odnoszących się do stosunku Kościoła do współczesności, w tym przede wszystkim — do świata socjalistycznego. Rzecz w tym, że Kościół skostniał, zachowywał się anacronicznie, przestarzały i wsteczne układy wewnętrzne, nie mógłby podjąć trudnego dzieła zmiany postawy wobec świata, jakiego jesteśmy od kilku lat świadkami. Dwie strony przeobrażeń postaw — Kościół wewnętrzny i na zewnątrz — ściśle się z sobą wiążą.

Jednakże bezpośrednio szersze znaczenie ma druga strona reform — stosunku Kościoła do współczesności, do innych niekatolickich światopoglądów, kultur i programów społecznych. Kościół rzymskokatolicki, podobnie jak i inne wyznania, może włączyć się do wspólnej wysiłku nad budowaniem pokoju w świecie, umacnianiem współpracy i współistnienia państw i narodów, wzajemnego szacunku i tolerancji. W poszczególnych zaś krajach może przyczynić się do umacniania ładu społecznego, krzewienia cnót obywatelskich i moralnych.

Przemiany posoborowe, pod kreślone zaleceniami encyklik papieskich i obecną polityką Watykanu wobec krajów socjalistycznych, nadają Kościołowi właśnie taki kierunek. Dość przypomnieć nakazy encykliki

Soborowe szanse polskiego Kościoła

Jana XXIII co do współdziałania katolików z ruchami niechrześcijańskimi — także z komunistycznym — w sprawach, mających na uwadze tworzenie wspólnego dobra. Niemalą wartość ma zmiana nauki społecznej Kościoła, zawarta w encyklice Pawła VI, w której Papież uznał niektóre reformy o charakterze socjalistycznym, jak wyłączenie wielkiej własności prywatnej — do nie dawna tak zaciekłe przez Kościół zwalczane.

I wreszcie bogata treść polityki Watykanu wobec państw socjalistycznych. Watykan zerwał z poprzednim antykomunizmem, zrozumiał jego bezpłodność, nieskuteczność, a także szkodliwość dla swoich interesów. Obejra drogę nawiązywania stosunków, prowadzenia rozmów, a nawet wzajemnych konsultacji w sprawach pokoju i bezpieczeństwa w Europie. Dowodzą tego ostatnio choćby rozmowy Papieża z ministrem Gromyką, z prezydentem Tito i węgierskim ministrem spraw zagranicznych, Pe terem, czy arcybiskupa Casarollego w Moskwie.

Nawiązując stosunki dyplomatyczne z Jugosławią, czy utrzymując je z socjalistyczną Kubą, zawierając porozumienia z Jugosławią i Węgrami, czy prowadząc rozmowy z innymi państwami socjalistycznymi — Watykan uznaje trwałość ustroju socjalistycznego w tych krajach, ich porządek prawny i społeczny.

W posoborowych przemianach postawy Kościoła wobec socjalizmu mieści się również działalność części hierarchii i duchowieństwa w niektórych krajach Trzeciego Świata, zwłaszcza Ameryki Łacińskiej po stronie sił walczących o reformy społeczno-polityczne. Głoszą się tam poparcie socjalistycznych przeobrażeń i działań na rzecz współpracy z siłami lewicy.

Kościół katolicki w Polsce znajduje się w sytuacji, w której ten właśnie kierunek zmiany stosunku do świata socjalistycznego może znaleźć najpełniejsze urzeczywistnienie. Działania w kraju socjalistycznym. Od dwudziestu kilku lat urzeczywistnia się tu na co dzień prawdziwe współdziałanie, ludzi wierzących i niewierzących, katolików i marksistów. Z tej rzeczywistości, z postaw Watykanu można wyciągnąć pełne wnioski. Odrzucając klerykalizm polityczny, chce określać nie postawy społeczno-polityczne, lecz ludzi wierzących, uznając trwałość przeobrażeń socjalistycznych i nasz system prawny. Kościół wypełniałby wskazania Soboru i Stolicy Apostolskiej. Działanie na rzecz kształtowania autentycznych wartościowych postaw moralnych ludzi wierzących, wyrabianie po szanowania dla odmiennych postaw światopoglądowych, krzewienie wzajemnego szacunku wśród obywateli — to przecież wielki doniosły zakres soborowej odnowy.

WŁODZIMIERZ WANAT

Czytelnicy pytają REDAKCJA ODPOWIADA

WYPowiedzenie pracy w PGR-ach

Z. P. Miłostaw — Proszę o wyjaśnienie mi sprawy związanej z terminem rozwiązania umowy o pracę dla pracowników stałych, fizycznych i umysłowych zatrudnionych w rolnictwie.

RED: — Układ zbiorowy pracy pracowników państwowych gospodarstw rolnych, ogrodniczych i rybactwa przewiduje, że umowa może być wypowiedziana na 3 kalendarzowe miesiące i musi kończyć się ostatniego dnia kalendarzowego miesiąca. Rozwiązanie umowy przez przedsiębiorstwo z

pracownikiem stałym może nastąpić jedynie w okresie od 31. III do 31. X po uprzednim 3-miesięcznym wypowiedzeniu. (891)

MIESZKANIE TYLKO DLA DOZORCY

Z. M. Poznań — Przez dłuższy czas mój mąż był dozorcą domu. Po jego śmierci ja objęłam tę pracę, jednak w dwa miesiące później umowa została rozwiązana. Obecnie mieszkam nadal w dozorcu. Czy administracja może mnie przekwaterować z uwagi na brak mieszkania dla nowego stróża?

RED: — Prawo lokalowe przewiduje, że mieszkania dla dozorców nieruchomości winny być zajmowane jedynie przez dozorcę danej nieruchomości. W związku z tym właściciel lub administracja występuje do organu spraw lokalowych przydziału właściciel rady narodowej o wyeksmitowanie osoby, która nie pełni funkcji dozorcę. To, że zajmuje Pani mieszkanie przez dłuższy okres nie ma wpływu na opróżnienie lokalu. (1094)

CZAS PRACY MŁODOCIANYCH

Stanisław M. — Chodzę do szkoły zawodowej dla pracujących. Nauka odbywa się przez trzy dni w tygodniu po 6 godzin. Czy w dniach, w których nie mam zajęć w szkole muszę iść do pracy? Ile godzin muszę pracować tygodniowo.

RED: — Młodocianych, uczących się — w wieku powyżej 16 lat — obowiązują normalny czas pracy stosowany w zakładzie pracy. Do czasu pracy młodocianych wlicza się okres dokształcania bez względu na to czy nauka odbywa się w godzinach pracy czy poza jej godzinami, jednak w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo. (402)

ZMIANA WARUNKÓW PRACY W WIEKU PRZEDEMERYTALNYM

Jerzy K. — Pracowałem na stanowisku kierownika działu przez wiele lat. Z powodu niesprzyjających warunków zrezygnowałem z tego stanowiska i prosiłem o przeniesienie mnie na inne niższe za szeregowane. Przeniesiono mnie na równocześnie obniżeniu wynagrodzenia o 220 — z 12 miesięcznym. Jestem w wieku przedemerytalnym. Czy obniżenie pensji było dopuszczalne i czy powinno ono nastąpić za 3-miesięcznym wypowiedzeniem?

RED: — Zmniejszenie wynagrodzenia za pracę wymaga uprzedniego wypowiedzenia umowy. Zasada ta jednak nie ma zastosowania w przypadku, gdy na zmniejszenie wynagrodzenia pracownik sam wyraża zgodę lub zwraca się do zakładu o przeniesienie, go na stanowisko niższe płatne. Bez zgody pracownika nie jest dopuszczalne

ZASILEK RODZINNY I PODATEK OBROTOWY

J. Cz. — Mój mąż płaci podatek obrotowy. Ja pracuję i płacę w zakładzie uspołecznionym. Czy na dzieci należy mi się zasiłek rodzinny?

RED: — Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli pracownik lub współmałżonek jest podatnikiem podatku dochodowego lub obrotowego bez względu na formę miaru tego podatku. Podstawą prawną jest rozporządzenie Rady Ministrów z 17. II. 1959 r. Dziennik Ustaw nr 64, poz. 379. (542)

ZWOLNIENIE OD PODATKU OD WYNAGRODZEŃ

Barbara K. — Kiedy pracownik jest zwolniony od podatku od wynagrodzeń z powodu licznej rodziny?

RED: — Od podatku od wynagrodzeń zwalnia się tych pracowników, bez względu na wysokość poborów, którzy mają na utrzymaniu więcej niż sześć osób. Mówi o tym paragraf 4 ust. 1, punkt 1, rozporządzenia Ministra Finansów z 25. II. 1959 r. (Dz. U. nr 44 poz. 202). (1093)

RENTA INWALIDZKA ŻOŁNIERZY

Jan Ch. Leszno — Proszę o wyjaśnienie, w jakim przypadku żołnierzowi przysługuje renta inwalidzka?

RED: — Renta inwalidzka może otrzymać żołnierz, który został za liczony do jednej z grup inwalidzkich, a inwalidztwo to powstało w czasie odbywania czynnej służby wojskowej lub w ciągu roku po zwolnieniu z tej służby — i jeżeli było ono następstwem chorób lub urazów doznanych w czasie odbywania służby wojskowej. (1101)

KRYŻ GRUNWALDU

Stanisław P. — Kiedy został ustanowiony Kryż Grunwaldu i ile posiada klas?

RED: — Order Krzyża Grunwaldu został ustanowiony przez Krajową Radę Narodową w dniu 20. 3. 1944 r. Nadaje się go za wybitne zasługi wojskowe. Jego posiadacze niezwłocznie awansują o jeden stopień. Order Krzyża Grunwaldu ma trzy klasy. (913)

JAK UZYSKAĆ KARTĘ RZEMIEŚNICZĄ

Józef K. — Co należy zrobić, by móc otworzyć warsztat murarski. Chciałbym prowadzić usługi dla mieszkańców wsi.

RED: — Kto chce uzyskać kartę rzemieślniczą, która jest niezbędna do wykonywania usług murarskich, powinien zgłosić to w wydziale przemysłu i handlu przydziału właściwej PRN, dołączając odpis świadectwa czeladniczego i wykazać się trzyletnią praktyką udokumentowaną odpowiednimi zaświadczeniami. (842)

Sylwetki sceny i estrady

Czterdzieści pięć lat wśród chórów

Już po jubileuszowym koncercie 45-lecia pracy artystycznej, w kawiarni „Automobilklubu”, do której przychodzi codziennie koło południa, rozmawiamy z Witalisem Dorożalą. Naszego dzisiejszego rozmówcę bardzo niewielu tylko czytelnikom trzeba chyba przedstawiać. Trudno bowiem w gronie naszych muzyków znaleźć jednostkę równie aktywną i to na wielu płaszczyznach równocześnie.

Witalisa Dorożalę wszyscy właściwie w Poznaniu znają. Jeśli nie bezpośrednio, to z estrady chóralnej, jeśli nie z pracy pedagogicznej, to z działalności organizatorskiej czy publicystycznej. Jest bowiem Witalis Dorożala w jednej osobie i dyrygentem, i wieloletnim pedagogiem szkół i ognisk muzycznych, działaczem i wieloletnim prezesem (od roku 1945 do 1964) Wielkopolskiego Związku Śpiewaczego, sekretarzem poznańskiego oddziału Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków, członkiem Komisji Kultury RN Poznania, że wymienię tu tylko przykładowo te tylko funkcje.

Po raz pierwszy zetknął się z pracą w chórze jeszcze jako 9-letni chłopiec w Niemczech. W okresie międzywo-

jennym prowadził szereg chórów na terenie Poznania: Chór „Halka” na Jeźcach, Chór im. F. Nowowiejskiego na Łazarzu, Chór Związku Zawodowego Kolejarzy „Moniuszko”. Od 25 lat jako kierownik artystyczny i I dyrygent prowadzi znany poznański Chór „Arion”. Po wojnie za pulpitem dyrygentem stał już 2 000 razy, w tym z samym tylko „Arionem” występował 1 500rotnie.

Moje związki ze śpiewactwem — mówi Witalis Dorożala — zaczęły się bardzo wcześnie. I poniekąd są rodzinne. Starsi bracia śpiewali w chórach polonijnych w Niemczech. W nich też i ja zaczynałem pod batutą wreszcie samego Feliksa Nowowiejskiego, późniejszego mojego profesora czytania partytur i dyrygentury chóralnej.

Jak widzi pan przemianę w polskiej chóralistyce na przestrzeni tych lat?

— Chórów obecnie jest już znacznie mniej niż dawniej, ale poziom czołówek krajowej wydaje się obecnie znacznie wyższy. Nasze chóry często są teraz zapraszane na występy zagraniczne i festiwale i zdobywają na nich z reguły bardzo wysokie lokaty.

A przed wojną ani wyjazdów zagranicznych nie było, ani festiwali. Muszę przy tym powiedzieć, że wbrew temu co się twierdzi, że ruch chóralny jest już obecnie rzeczą przestarzałą, notujemy w ostatnich

Fot. A. Ładno

latach poważny wzrost zainteresowania nim młodzieży. W kraju mamy obecnie ponad 80 chórów akademickich, a w samym tylko Poznaniu stała działalność prowadzi 8. To coś tam w końcu mówi o potrzebie wspólnego śpiewania i o kultury muzyki.

— Na co obecnie pan się stawia poza pracą w „Arionie”? Jakim nowym sprawom pan obecnie patronuje?

— Od nowego roku szkolnego nastawiam się przede wszystkim na pracę instrukcyjną i organizacyjną w Zarządzie Głównym Zjednoczenia Śpiewaczego w Warszawie oraz jako dyrektor artystyczny Wielkopolskiego Związku Śpiewaczego w Warszawie bliższe plany, to jestem w trakcie przygotowywania obszerniej informacji o polskim amatorskim ruchu chóralnym na Międzynarodowy Kongres Unii Chórów, który ma się odbyć w Hadze w czerwcu tego roku. W drodze powrotnej mam się zatrzymać w Bochum aby odwiedzić Związek Polaków w Niemczech „Zgoda” i

zaprosić chóry polonijne z Westfalii do Poznania na obchody 80-lecia Wielkopolskiego Związku Śpiewaczego, połączone z rocznicą Moniuszkowską w 1972 roku. Bardzo cieszę się na to spotkanie z polskimi chórami w NRF, z którymi jestem od lat zaprzyjaźniony.

— No, a jak się pan czuje po swym jubileuszu?

— Byłem nim ogromnie wzruszony. Z zaproszenia do wspólnych występów skorzystał raz jeszcze najstarsi byli członkowie chóru, od wielu lat już nieśpiewający. Jako solistki wystąpiły na koncercie dwie moje uczennice: Jadwiga Gałęcka i Krystyna Lejman. Otrzymałem ponad 200 telegramów, wiele dobrych słów i pomocy ze strony Ministerstwa oraz obu wydziałów kultury miasta i województwa. Koncert spotkał się z dużym zainteresowaniem publiczności, co bardzo nas wszystkich, rzecz jasna, uradowało.

Rozmawiał:
OLGIERD BŁAŻEWICZ

TEATRY

W POZNANIU

POLSKI — g. 15.15 „Igraszki tra fu i miłości”; NOWY (Kino Olimpia) — g. 18 „Gwałtu, co się dzieje”; OPERA — g. 16 „Straszny Dwór” (przedstawienie zamknięte); OPERETKA — g. 19 „Dama od Maxima”; MARCINEK — g. 10 „Tymoteusz Majsterklepek”.

KINA

W WOJEWÓDZTWIE

GNIEZNO: „Freulein Doktor”; KOŚCIAN: „Popierajcie swego szeryfa”; LESZNO: „Piękny listopad”; NOWY TOMYŚL: „Spartakus” i „Na pomoc”; OBORNKI: „Ten nieznosny diabeł”; SREM: „Beniamin, czyli pamiętnik cnotliwego młodzieńca” i „Planeta malp”; ŚRODA: „Profesor zbrodni”; SZAMOTULY: „Che — opowieść o Guevarze”; WĄGROWIEC: „Popierajcie swego szeryfa”; WRZESNIA: „Winnou w Dolinie Śmierci”.

W POZNANIU

FOTOPLASTIKON — g. 12—20 „Paryż”.

RADIO

CZWARTEK — PROGRAM I:
Fala 1322 m; 8.10 Muzyczna noc; 9.10 Dla kłosa III—IV: „A dłażec, tato... kto nie czyta, ten błądzi”; 9.30 Muzyczna powiastka; 10.05 „Kur” — fragm. pow. J. Żurka; 10.25 Zespoły znanego zespołu; 10.50 Kalendarz językowy; 11.00 „U ston Himalajów”; 11.25 „Dedykujemy II zmianie”; 12.25 Rytm i melodie; 13.30 Życia ZSR; 13.20 Polskie melodie lud.; 13.40 „Więcej, lepiej, taniej”; 14.10 Wiersze B. Ożoga; 14.10 Z nagrań austriackich organistów M. Zweimüllera; 14.30 Zagadki muzyczne; 15.10 Transmisja z otwarcia XXIV kolarskiego WP Warszawa — Berlin — Praga; 15.35 Muzyka; 16.10 I meldunek ze stadionu X-lecia; 16.05 Z twórczości C. Debussy’ego; 16.30 II meldunek ze stadionu; 16.35 Popołudnie z młodzieżą; 17.10 I meldunek ze stadionu; 17.30 IV meldunek ze stadionu; 18.10 I meldunek ze stadionu; 18.25 Transmisja z zakończenia I etapu Wyścigu Pokoju; 19.15 Z księgarskiej ławy; 19.30 Nowa muzyka w każdym domu; 20.30 Przebieg gra orkiestra F. Pourcel; 20.45 Kronika sportowa; 21.00 Audycja dokumentalna: „Powstańcy styczniowi”; 21.30 „Parnasik”; 22.25 Złoty karton; 22.30 Audycja dokumentalna: „Pamięć i Ojczyzna”; 23.10 Przegląd i poglądy; 23.20 Z zespołu The Go Zoo Band; 23.30 „Rewia piosenek”; 0.10 Program nocny z Bydgoszczy.

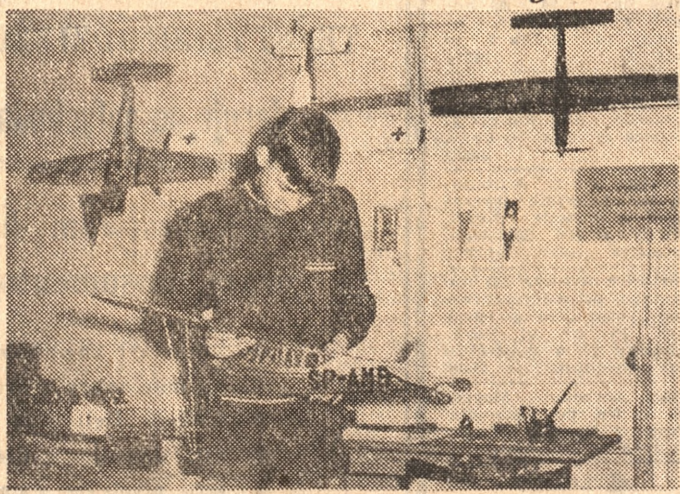
WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10, 12.05, 15, 18.05, 20, 23, 24, 1, 2, 2.55.

PROGRAM II: Fala 407 m i UKF 69.74 MHz; 7.50 Kwadrans walców; 8.35 Reportaż Red. Społecznej; 9.10 Muzyczna powiastka; 9.35 „Nie ma marginesu” — aud. Red. Społecznej; 10.05 Koncert rozrywkowy; 10.25 „Who is who” — fragm. opowiadania H. Worcella; 10.45 Z muzyki francuskiej i hiszpańskiej; 11.30 Czas dobrych gospodarzy; 12.30 Muzyczne wojaże; 13.40 „Szkoła uczuć” — „Panna de Sudery” — fragm. opow. E. T. A. Hoffmanna; 14.05 Muzyczna ludowa Czechosłowacji; 14.30 Kronika kulturalna; 14.45 „Błękitna sztafeta”; 15.10 Z twórczości klasyków wiedeńskich; 17.15 Audycja ekonomiczna; 17.25 Piosenki i melodie estrady; 17.55 Radiopress; 18.05 Audycja dla młodzieży; 18.20 „Witokrag” — wydarzenia, opinie, refleksje ze świata nauki; 19.15 Lekcja lez. rosyjskiego; 19.31 Magazyn literacki „To i owo”; 22.33 „Melodie w blasku księżyca”; 22.45 Teatr PR — Studio Wspaniałe; 22.55 „Słonie jestem” — słuch. E. Piszczy; 23.25 Wzianka melodii; 23.30 Z nagrań Yehudi Menuhina — skrzypce.

WIADOMOŚCI: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 12.05, 14, 16, 19, 22, 23.50.

PROGRAM III: UKF 66.62 MHz oraz fale krótkie pasma 20, 31, 41 i 49 m; 8.05 Turniej polskich kompozytorów rozrywkowych; 8.35 Muzyczna pocztka UKF; 9.10 „Tredowata”; 9.10 Piosenki ze słonecznym herbem; 9.30 Nasz rok 71; 9.45 „Humoreska”; 10.05 „Humoreska jazzowa”; 10.15 N + T — czyli nowoczesność i technika; 10.35 Wszystko dla pań; 11.45 „Eliza, czyli życie prawdziwe” — odc. pow. C. Eicherelli; 12.25 Koncert muzyki uniwersalnej; 13.10 Katowickiej antenie; 15.10 Księżniczka z rodu Szwarcenbachów i profesor Halifort — gaw.; 15.10 Politechniczne piosenki; 15.35 Historia jednego dyplomu — rep.; 15.50 Słowniczek instrumentów; 16.15 Historia miłości w piosence; 16.45 Nasz rok 71; 17.35 Quodlibet, czyli co kto lubi; 17.30 „Tredowata”; 17.40 Aktualności polskiej piosenki; 18.10 Nieznane o znanych, Vlastimil Hofman — cz. II; 18.35 Mój magnetofon 19 Książka tygodnia; 19.15 Zwierzenia Karola Gota — cz. I; 19.45 Polityka dla wszystkich; 20.15 Blues wczoraj i dziś; 20.25 Rozmowa o filmie; 20.40 Gdzie jest przebieg?; 21.05 Tylko po hiszpańsku; 21.20 Człowiek i jego zawód — rep.; 21.40 Zespół „Patterson’s Singers”; 21.50 Giuseppe Verdi; „Rigoletto”; 22.08 The Mar

Modelarskie hobby

Sekcja modelarska LOK przy PDK w Szamotulach zrzesza 15 modelarzy, których szkoli zasłużony i długoletni instruktor — Stanisław Salata. Młodzież buduje tu modele lotnicze, skutnicze i samochodowe. Dotychczas wykonano ponad 120 wzorów różnych klas i wyszkolono około 60 modelarzy. Wiele z wykonanych przez uczniów modeli brało udział w zawodach ogólnopolskich i wojewódzkich. O sukcesie świadczą dyplomy, nagrody, wyróżnienia i medale w tym najcenniejszym — srebrny medal za otrzymanie tytułu wicemistrza trzaskowego Polski. Modelarstwo jest dobrze wyposażone w sprzęt i budulec stąd też z pracowni wychodzą najdoskonalsze miniaturowe. Spośród wyróżniających się modelarzy na uwagę zasługują: Ryszard Rogulski, Zbigniew Stroski i Andrzej Spychała. Na zdjęciu: Z. Stroski podczas montowania skrzydeł samolotu.

Fot. — M. Różański

Dni pełne imprez

Tegoroczne Dni Oświaty, Książki i Prasy w powiecie obornickim zainaugurowane zostaną 9 maja „Niedziela na wsi” w Nowolaskach. Jednocześnie z okazji Dnia Zwycięstwa we wszystkich szkołach i placówkach kulturalno-oświatowych odbędą się uroczyste apele i poranki, a następnie spotkania z ciekawymi ludźmi, prelekcje i wystawy. 16 maja w sali obornickiego PDK zorganizowany będzie uroczysty Dzień Działacza Kultury, na którym m. in. ofiarą i zasłużeni działacze otrzymają dyplomy i nagrody.

Punktem kulminacyjnym tegorocznych DOKIP będą jednak tradycyjne Dni Kultury Ziemi Obornickiej, które trwać będą od 20—23 bm., a programem swym obejmą wiele interesujących imprez kulturalnych, teatralnych, filmowych i muzycznych. (bop)

POWRÓCIŁI DO CYWILA

RYCZYWOL. Do tradycji należą spotkania przedstawicieli władz z rezerwistami, powracającymi po odbyciu służby wojskowej. Ostatnio spotkanie takie, zorganizowane przez Prezydium GRN i Kolo LSZ, odbyło się w Ryczewolu. Gos podarzę mówili na nim o osiągnięciach powiatu w ostatnim okresie i planach na najbliższą przyszłość oraz o możliwościach zatrudnienia w różnych działach gospodarki. Rezerwiści dziękowali za wyrażenie zainteresowania i powitania w wojsku. (bop)

NOWE PRZEDSZKOLE I HOTEL

LESZNO. Planuje poprawy warunków socjalno-bytowych dla leżyczan kolejącego na lata 1972-1975 przewidują budowę przedszkola dla dzieci pracowników PKP oraz hotelu robotniczego na 60 osób, ze stołówką. W połowie przyszłego roku otworzy swe podwoje przy ul. Dworcowej Dom Kultury Kolejarski z kawiarnią klubu i salą widowiskową. (r)

malade; 22.15 Powieść w wydaniu dźwiękowym; 22.45 Złoty listopad; 23.05 Yvette Guilbert; 23.10 Piosenki — Maria Pawlikowska-Jasnorzevska; 23.05 Słowniczek instrumentów; 23.50 Śpiewa Sheila.

WIADOMOŚCI: 5, 6.30, 7.30, 12.05, 15.20, 17, 18.30, 22.

TELEWIZJA

PROGRAM I: 8.15—8.45 — Matematyka w szkole — „Elementy algebry liniowej” (zajęcia fakultatywne) — cz. III; 9—9.30 — Dla

Konkurent rzeczypospolitej powiatowej

W tym powiecie mówi się zresztą aż o dwu „rzeczypospolitych”: szamotulskiej i wronkowskiej. Mieszkańcy deklarują swą przynależność do jednej lub drugiej w zależności od miejsca zamieszkania. Ci, bliżej Szamotul, uznają za bezapelacyjny priorytet siedziby władz powiatowych, zaś mieszkańcy Wronki i okolic przyznają przewagę miastu, uznawanemu w tym regionie za potentata przemysłowego. Komu z przypisanej pozycji większy profit płynie?

KŁOPOTY POTENTATA

Za kilka lat Wronki obchodzą 700-lecie swego

istnienia. Historia pozostawiła jednak w tym mieście ślady nie tyle zabytkowe, co kłopotliwe. Wśród starych, ciekawych kamieniczek śródmiejskich stoi aż 17 takich, które nadają się już tylko do rozbiórki. Z tych domów, trzeba jak najszybciej wyprzeć mieszkańców tam rodziny. Problem tylko — gdzie, skoro przez cały okres powojenny z gestią rad narodowych wybudowano tu zaledwie dwa budynki.

Wronki charakteryzują się dwoma cechami natury ogólnokrajowej: najwyższym procentem zatrudnionych w przemyśle mieszkańców i najniższą liczbą metrów kwadratowych mieszkania, przypadających na jedną osobę — 1,52. Brak mieszkań jest więc dla rosnącego nadal potentata problemem nr 1, choć nie jedynym.

Utworzona kilkanaście lat temu Spółdzielnia Mieszkaniowa buduje we Wronkach sporo. Stoi już niemal gotowe (brak 3 bloków i tzw. małej architektury) Osiedle Mickiewicza, a następnie plac budowy czeka przy ul. Chrobrego. Wszystko to jest jednak przysłówką kropką w morzu, nawet jeśli się uzupełni przyrost nowych mieszkań liczbą wybudowanych przez zakłady pracy. Budownictwo zakładowe, prowadzone we Wronkach przede wszystkim przez Fabrykę Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego i Fabrykę Wyrobów Blaszanych, a także Zakłady Przemysłu Ziarnianego i Zakład Obornickich Fabryk Mebli, jest zresztą dla ojców miasta — wbrew pozorom — źródłem nie tylko radości.

GRANICE HOJNOŚCI

Rozbudowujące się wronkowskie zakłady przemysłowe są niewątpliwie dla miasta bogatym i — trzeba przyznać — hojnym wujaszkiem. Dzięki nim udało się szybciej i sprawniej rozbudować sieć wodociagową i zmodernizować ulice; wkrótce za ich pieniądza powstaną przedszkole i żłobek. Wielu obywateli Wronki dostało już zakładowe mieszkania, inni otrzymają je wkrótce. Wkrótce, bo zakłady — np. „Spomasz” — radzą sobie z problemem mieszkaniowym nader skutecznie. Wypłać mianowicie Spółdzielnia potrzebna kwotę i otrzymują (oczywiście w drodze pierwszeństwa, jako klienci placacy z góry) potrzebną liczbę izb. W ub. roku „Spomasz” wykupił w ten sposób 32 mieszkania z 60 nowo wybudowanych. Dla oczekujących w kolejce pozostało zatem tylko 28. Byłaby może to propozycja prawdziwa, gdyby duże zakłady Wronki zatrudniały wszystkich lub zdecydowaną większość mieszkańców miasta. Tymczasem to właśnie, rozbudowujące nowe działy fabryki, zmuszone są często szukać specjalistów poza granicami miasta, a nawet powiatu. Tak więc spora część nowych mieszkań zajmują przybysze. Jeszcze bardziej palącą spr

wa to mieszkania dla najniższej zarabiającej. Wronkom potrzeba aktualnie 150 mieszkań dla takich rodzin. Plan na najbliższe lata natomiast przewiduje wybudowanie tylko jednego bloku z puli rad narodowych („...a Szamotuly wybudują aż trzy” — dodają w tym miejscu — z pretensją — „wynawcy”). Rzecząpospolitą Wronkowską).

Jak długo jeszcze uda się utrzymać przy życiu 17 zrzuconych czasem kamieniczek śródmiejskich i innych, niemniej szacownych wiekiem, których remonty kosztują miasto rocznie ponad milion złotych? I jak długo potrafi miasto obejść się bez dostatecznej liczby lekarzy, nauczycieli i innych, nie związanych z przemysłem, lecz potrzebnych dla prawidłowego rozwoju życia specjalistów, których tu nie można zwabić ofertą mieszkaniową?

WŁASNYM SUMPTEM

Są i inne sprawy, w rozwiązywaniu których nie można liczyć na pomoc ze strony zakładów pracy. Ot, chociażby sprawa Zamościa. Rozbudowę je się w tej starej prawobrzeżnej dzielnicy miasta osiedle domków jednorodzinnych. Teren to jednak nieuzbrojony, stąd brak np. sieci wodociagowej. Myśli się o przeciaganiu jej tutaj; miasto zleciło już opracowanie dokumentacji na te roboty, sprawa jest jednak nader skomplikowana, jako że od centrum i jego urządzeń odgrazda Zamość Warta.

Miasto brak też terenów rekreacyjnych. W ub. roku zamknięto — na skutek nadmiernej zanieczyszczenia wody — kąpielisko nad Wartą. Obecnie żądni kąpiele — wyjeżdżać muszą autobusem do odległego Chojna. Dlatego też postanowiono rozpocząć w przyszłym roku budowę parku miejskiego; patronat nad tym przedsięwzięciem objęła młodzież. Ma to być obiekt okazowy, z placami zabaw dla dzieci, lodowiskiem, muszlą koncertową, amfiteatrem i boiskami sportowymi. Niestety — plany nie przewidują budowy basenu kąpielowego, a przecież to urządzenie najbardziej przydałoby się w tym miejscu, dla umożliwienia pełnego wypoczynku w mieście po pracy.

Poprawy wymaga też wronkowska gastronomia, dysponująca obecnie tylko 1 restauracją, 1 kawiarnią i 1 barem, a raczej knajpą. WSS zamierza wykupić budynek, w którym znajduje się restauracja i zaadaptować go na lokal z prawdziwego zdarzenia. W miejscu byłej kawiarni można by wtedy urządzić bar mleczny, którego miastu brak. Niestety, i te projekty rozbijają się o trudności mieszkaniowe, trzeba by bowiem najpierw wyprowadzić z budynku lokatorów.

Tylko dokąd, skoro plan przewiduje, że we Wronkach stanie w najbliższych latach tylko jeden budynek, podległy radom narodowym...

WANDA CHILA

Większa pomoc PZU w rozwoju wiejskiej służby zdrowia

Projekt reorganizacji lecznictwa wiejskiego wiąże się z rozwojem i rozbudową placówek służby zdrowia na wsi. Z pomocą w tym przedsięwzięciu przychodzi Państwowy Zakład Ubezpieczeń, przede wszystkim na tych terenach, gdzie brak szybkiej pomocy lekarskiej sprzyja następstwu niebezpiecznych wypadków. Słuszniejsze jest bowiem założenie na prewencję, aniżeli płacenie odszkodowania, które przecież kalectwa nie odwróci.

Od 1963 roku przy pomocy funduszy prewencyjnych PZU, wynoszących ponad 8,5 miliona złotych, wybudowano 22 ośrodki zdrowia na wsi. Np. kwotę pół miliona złotych dofinansowała była budowa ośrodka w Ostrogu, pow. Szamotul. Obsługuje on rejon wielkości 4 tys. mieszkańców w promieniu 6 km. Podobną dotację PZU otrzymał ośrodek zdrowia w Liskowie pow. Kalisz.

Obecnie potrzeby województwa poznańskiego pod względem zagęszczenia sieci wiejskich placówek służby zdrowia są jeszcze znaczne, ale przewiduje się, że kłopoty te zostaną rozwiązane w tej 5-letce. PZU zapowiada, iż udział funduszy prewencyjnych w budowie tych obiektów będzie znacznie większy niż dotychczas. Przewiduje się, że

Święto ORMO

WĄGROWIEC. W Dniu Zwycięstwa 9 bm. na placu plk. Paszkowa odbędzie się uroczyste wręczenie sztandaru Ochroniejszej Rezerwy Milicji Obywatelskiej. Program uroczystości przewiduje zbiórkę członków ORMO i zaproszonych gości na placu targowym przed remizą OSP, przemarsz jednostek ORMO, OSP i zaproszonych gości na plac plk. Paszkowa, wręczenie sztandaru oraz — w godzinach popołudniowych — mecz piłkarski i koncert estradowy w amfiteatrze. (kdw)